

Aprēķina piemēri

Publicēts: 09.06.2021.

Skaidrojums

Kūtsmēslu saražotais daudzums gadā atkarīgs no dzīvnieku sugas, izslaukuma, vecuma un kūtsmēslu veida (skatīt sadaļu "[Anketas terminu skaidrojumi](#)")

Ja 1 govš izslaukums ir līdz 6000 kg, tad tā saražo 13 tonnas pakaišu kūtsmēslu gadā.

Ja 1 govš izslaukums ir lielāks par 8000 kg, tad tā saražo 20 tonnas pakaišu kūtsmēslu gadā.

Ziditājgovs ar teļu saražo 11 tonnas pakaišu kūtsmēslu gadā.

Nobarojamais liellops (6 mēn. un vecāks) saražo 9 tonnas pakaišu un 13 tonnas šķidro kūtsmēslu gadā.

Sivēnmāte ar sivēniem saražo 1,5 tonnas pakaišu un 2,5 tonnas šķidro kūtsmēslu gadā.

Nobarojamā cūka (virs 30 kg) saražo 1 tonnu pakaišu un 2 tonnas šķidro kūtsmēslu gadā.

Dējējvīsta saražo 0,03 tonnas bezpakaišu kūtsmēslu gadā.

Lai aizpildītu anketas ailes, nepieciešams ņemt vērā zemāk minētajā tabulā norādītos skaitļus. Piemērs:

Ja saimniecībā tiek turēta tikai 1 govš, tad anketas sadaļā atzīmē:

Pakaišu kūtsmēslu uzglabāšana un kapacitāte:

Kaudzē, uzglabāšanas laiks 12 mēneši gadā

Kaudzē, apjoms 100 % no kopējā kūtsmēslu daudzuma

Kūtsmēslu apsaimniekošana novietnē

Pakaišu kūtsmēslu saražotais

daudzums gadā 13 t

Ja saimniecībā ir vairākas govīs, tad govju skaits jāreizina ar 1 govš saražoto pakaišu kūtsmēslu daudzumu (piemēram, 5 govīs $5 \times 13 \text{ t} = 65$ tonnas pakaišu kūtsmēslu no 5 govīm gadā);

Kūtsmēslu apsaimniekošana novietnē

Pakaišu kūtsmēslu saražotais

daudzums gadā 65 t

Ja saimniecībā ir vairākas dzīvnieku sugas, tad pakaišu kūtsmēslu saražotais daudzums gadā jāaprēķina katrai sugai atsevišķi un jāsaskaita visu sugu saražoto pakaišu kūtsmēslu daudzums kopā, iegūtais kopējais rezultāts jāieraksta anketā.

Piemēram: saimniecībā ir 5 govīs, 2 cūkas, 10 dējējvīstas, 5 aitas:

5 govīs $5 \times 13 \text{ t} = 65$ tonnas pakaišu kūtsmēslu

2 cūkas $2 \times 1 \text{ t} = 2$ tonnas pakaišu kūtsmēslu

10 dējējvīstas $10 \times 0,03 \text{ t} = 0,3$ tonnas pakaišu kūtsmēslu

5 aitas $5 \times 2,4 \text{ t} = 12$ tonnas pakaišu kūtsmēslu

Saskaita kopā: $65 + 2 + 0,3 + 12 = 79,3$ tonnas

Kūtsmēslu apsaimniekošana novietnē

Pakaišu kūtsmēslu saražotais
daudzums gadā 79,3 t

Novietnes tīrīšana (reizes gadā)

Kūtsmēslu izvākšana no fermas/novietnes gadā, piemēram:

- Ja kūtsmēslus ar dakšām samet kaudzē vai ar ķerru 2x dienā aizved uz kaudzi, tad jāaprēķina: $2 \times 365 = 730$ (novietne tiek tīrīta 730 reizes gadā).
- Ja fermā ir transportieris, tad skaita, cik reizes dienā to darbina, piemēram, transportieris tiek darbināts 3x dienā, tad $3 \times 365 = 1095$ (novietne tiek tīrīta 1095 reizes gadā).
- Ja fermā ir redeļu grīda un to tīra automātiski ierīkots "skrāperis" vai cita veida ierīcekas ieslēdzas 6x dienā, tad aprēķina $6 \times 365 = 2190$ (novietne tiek tīrīta 2190 reizes gadā).

Citus aprēķinu veic līdzīgi, izejot no tā, kāds ir dzīvnieku turēšanas veids novietnē.

Līdzīgi anketas ailes aizpilda arī saimniecības, kuras uzglabā šķidros kūtsmēslus, ņemot vērā tabulā norādītos skaitļus, lai varētu aprēķināt šķīdarmēslu saražoto daudzumu gadā. (Skatīt sadaļu "[Kūtsmēslu krātuvju ietilpības aprēķina metodika](#)")

<https://www.ldc.gov.lv/lv/aprekina-piemeri>